

INSPIRATIEGIDS

PUUR NATUUR

SAMEN WERKEN AAN
ÉÉN NATUURNETWERK IN BRABANT

KANSEN, AANPAK ÉN VOORBEELDEN

Gedrukt op FSC gecertificeerd papier. FSC

UITNODIGING...

...OM BRABANT NÓG NATUURRIJKEER TE MAKEN

Groen Ontwikkelfonds Brabant helpt particulieren, ondernemers, organisaties en overheden bij het realiseren van nieuwe natuur. Met subsidie, grond en adviezen.

Waar?

In het Natuurnetwerk Brabant, maar onder voorwaarden ook op percelen die direct aansluiten op het huidige Natuurnetwerk Brabant. Nadat uw plannen zijn goedgekeurd, worden deze percelen begrensd in het Natuurnetwerk Brabant.

Op de website www.groenontwikkelfondsbrabant.nl staat een kaart waarop te zien is welke percelen voor een bijdrage van Groen Ontwikkelfonds in aanmerking komen.

Voor iedereen

Heeft u plannen om nieuwe natuur aan te leggen? Omdat u zich zorgen maakt over de achteruitgang van de biodiversiteit of omdat u kansen ziet om natuur een plek te geven in de prachtige omgeving waarin u woont of werkt? Wij nodigen u van harte uit om ons mooie Brabant nóg natuurrijker te maken en zo samen te werken aan één Natuurnetwerk.

WAT KAN GROEN ONTWIKKELFONDS BRABANT VOOR U BETEKENEN?

SUBSIDIE

Heeft u concrete ideeën om nieuwe natuur aan te leggen?

Groen Ontwikkelfonds Brabant stelt financiële middelen beschikbaar voor de ontwikkeling van nieuwe natuur. U kunt subsidie aanvragen voor de kosten die gemoeid zijn met de inrichting van uw nieuwe natuurgebied. Daar waar er sprake is van functiewijziging, kan dat ook financiële gevolgen hebben. Daarvoor kan een verzoek om compensatie worden ingediend bij Groen Ontwikkelfonds Brabant.

Op de website www.groenontwikkelfondsbrabant.nl staat een kaart waarop te zien is welke percelen voor een bijdrage van Groen Ontwikkelfonds Brabant in aanmerking komen.

GROND KOPEN EN RUILEN

Groen Ontwikkelfonds Brabant bezit zelf ook grond in én buiten het Natuurnetwerk. De gronden binnen het

Natuurnetwerk Brabant worden altijd via een openbare procedure verkocht of langdurig verpacht, met als directe doel om er natuur van te maken. De gronden buiten het Natuurnetwerk worden, vaak via ruiling, benut om elders natuur te realiseren.

Op de website www.groenontwikkelfondsbrabant.nl staat een actueel overzicht van gronden die beschikbaar zijn.

Groen Ontwikkelfonds Brabant gaat graag samen met u na of het mogelijk is grond te kopen of te ruilen. Verzoeken om grond te ruilen, te kopen en eventueel te verkopen worden steeds beoordeeld op de bijdrage die dat levert aan het realiseren van het Natuurnetwerk Brabant.

ONZE TIP: WIN ADVIES IN!

De Werkeenheid Natuurnetwerk Brabant kijkt graag met u mee of uw aanvraag kansrijk is.

U kunt uw idee voorleggen aan de Werkeenheid. De medewerkers van de Werkeenheid Natuurnetwerk kunnen u adviseren over de mogelijkheden die Groen Ontwikkelfonds Brabant biedt en hoe subsidie kan worden aangevraagd.

De Werkeenheid is bereikbaar via mail

werkenheidnatuurnetwerk@brabant.nl of telefonisch via

06 18 30 30 65.

4 TIPS

1. DE ADVISEURS VAN DE WERKEENHEID NATUURNETWERK BRABANT HELPEN U GRAAG VERDER.

Wij adviseren u om voor de verdere uitwerking van uw plan en/of het invullen van het aanvraagformulier contact op te nemen met de adviseurs van Werkeenheden Natuurnetwerk Brabant. Zij helpen u graag verder. De Werkeenheden is bereikbaar via mail werkeenhedennatuurnetwerk@brabant.nl of telefonisch via 06 18 30 30 65.

2. BESCHRIJF IN UW PLAN HOE DE NATUUR- WAARDEN EN DE BIODIVERSITEIT VAN HET GEBIED WORDEN BESCHERMD ÉN VERSTERKT DOOR UW PLAN.

U kunt daarbij denken aan

- droge en natte landschapselementen;
- een robuuste inrichting;
- een groen-blauwe dooradering van uw plangebied en hoe uw plan aansluit op het omliggende gebied - en de ecologische waarde aldaar;
- de huidige en toekomstige hydrologische situatie;
- de mate waarin het natuurlijk systeem (hydrologie, natuur en landschap) met uw plan wordt hersteld;
- hoe de bodemecologie wordt gestimuleerd.

3. MAAK IN UW PLAN DUIDELIJK HOE U HET GEBIED WILT GAAN BEHEREN.*

- hoe vaak, wanneer en door welke dieren uw grond worden begraasd én wat dat kan betekenen voor de toekomstige natuurwaarden;
- welke (ruige) mest u gebruikt, waar deze vandaan komt én hoe dat van invloed kan zijn op de toekomstige natuurwaarde.

4. BESPREEK UW PLAN VOORAF MET ANDERE BELANGHEBBENDEN.

- heeft u uw idee besproken met uw buren of andere belanghebbenden in de omgeving? Doe het, voordat u uw plan indient. Het kan veel onnodige discussie voorkomen.
- is uw plan het resultaat van een gebiedsaanpak of samenwerking met de omliggende eigenaren? Vermeld het!

*** Beheer**

Nadat uw percelen zijn ingericht en uw subsidieaanvraag is vastgesteld heeft u de verplichting om de ingerichte natuurtypen in stand te houden. De Subsidieregeling Natuur- en Landschapsbeheer (SNL) kan u, als u aan de voorwaarden voldoet, een tegemoetkoming bieden in de beheerkosten. Om voor beheersubsidie in aanmerking te komen dient u zich tijdig te verdiepen in de te nemen stappen en de voorwaarden. Informatie hierover kunt u vinden op www.brabant.nl, via onderwerpen, natuur en landschap.

VAN IDEE NAAR SUBSIDIE IN 8 STAPPEN

U heeft een idee voor de aanleg van nieuwe natuur, maar weet niet welke stappen u moet doorlopen voordat u zekerheid heeft over de financiële bijdrage die u heeft gevraagd?

We helpen u bij het doen van een aanvraag. Stap-voor-stap.

STAP 1

u heeft een idee
of wellicht al wel een
uitgewerkt plan;

STAP 2

vraag de Werkeenheid
Natuurnetwerk Brabant om
een inschatting te maken
van de kansrijkheid van
uw plan;

STAP 3

is het een kansrijk plan, dan
kan Groen Ontwikkelfonds Brabant
worden gevraagd om een pretaxatie te laten
uitvoeren. Zo kan de waarde van de betrokken
percelen worden bepaald. Het geeft duidelijkheid
over de hoogte van een mogelijk later door
Groen Ontwikkelfonds Brabant toe te kennen
subsidie. De pretaxatie is niet noodzakelijk
en kan ook ná de aanvraag
plaatsvinden;

GROND VOOR NATUUR!

Groen Ontwikkelfonds Brabant verkoopt of verpacht met enige
regelmaat grond voor de aanleg van nieuwe natuur.
Een actueel overzicht van gronden die worden verkocht,
verpacht of anderszins beschikbaar zijn vindt u op de
website van Groen Ontwikkelfonds Brabant:
www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/grond

STAP 4

u stelt het definitieve projectplan op en dient, samen met het projectplan, een subsidieaanvraag in bij Groen Ontwikkelfonds Brabant;

STAP 5

de adviescommissie van Groen Ontwikkelfonds Brabant beoordeelt de subsidieaanvraag en brengt advies uit aan de directeur van Groen Ontwikkelfonds Brabant. De directeur neemt een besluit. In geval van een positief besluit ontvangt u een subsidiebeschikking;

STAP 8

Groen Ontwikkelfonds Brabant stelt de subsidie vast.

STAP 6

u gaat uw plan realiseren. Onderdeel van de realisatie is het vestigen van de Kwalitatieve Verplichting bij de notaris;

STAP 7

na inrichting verzoekt u om vaststelling van de subsidie;

GEFELICITEERD!

U KUNT ZICH NU DE TROTSE EIGENAAR
NOEMEN VAN EEN NATUURGEBIED.

TER INSPIRATIE!

Op de volgende pagina's vindt u een aantal voorbeelden van initiatieven, die -met steun van Groen Ontwikkelfonds Brabant- zijn gerealiseerd.

NIEUWSGIERIG NAAR NOG MEER
INTERESSANTE VOORBEELDEN?

www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/inspiratie

In het Brabantse Natuurnetwerk is ruimte voor veel verschillende natuur- en landschapstypen. Op de provinciale kaart (www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/kaart) is voor elke locatie een ambitietype aangegeven. Het is, mits goed gemotiveerd, mogelijk hiervan af te wijken.

VOCHTIG
HOOILAND

VEEN

HEGGEN

POELEN

HOUTSINGELS

MOERASLANDSCHAP

SCHRAAL GRASLAND

ZANDVERSTUIVING

KRUIDENRIJK
GRASLAND

BEEKBEGELEIDEND
BOS

FAUNARIJKE
AKKERS

RUIGTEVELD

STRUWEELHAGEN

Burgers nemen voortouw

Op veel plekken in Brabant nemen (groepen van) burgers het initiatief om zelf natuur te ontwikkelen. Dommelbimd in Boxtel is een bekend voorbeeld, naar ook op andere plaatsen nemen bewoners het voortouw.

Kasterense Beemd

Zoals op de Kasterense Beemd, een gebied tussen de Geelders en het Dommeldal Op initiatief van betrokken inwoners van Liempde (gemeente Boxtel) is de verbinding tussen de beide natuurgebieden verbeterd. Daartoe is een perceel van bijna 1,2 hectare omgevormd naar een kruiden- en faunarijk grasland, met aan de randen kruidenrijke ruigte en overgangen naar opgaande houtsingels. De herinrichting van de Kasterense Beemd is goed voor onder meer voor de kamsalamander, de oranjetip en de boomkikker.

Eerdse Bergen

In het buitengebied van Eerde (gemeente Meierijstad) is 0,7 hectare landbouwgrond ingericht als natuur. Het agrarische perceel lag tussen de stuifduinen, Pastoorberg en Scheiweg. Over de grond loopt ook het Ommetje Eerde, een wandelroute van 7 kilometer. De wandelroute is in 2012 door de Natuurwerkgroep Eerdse Bergen ontwikkeld en aangelegd om de mooie natuurkern en het fraaie landschap van de Eerdse Bergen en omgeving een nieuwe impuls te geven.

"Als je vasthoudt aan een visie en er in gelooft, dan kun je dat overbrengen op anderen."

Sylvia van Gulik
voorzitter stichting Dommelbimd

"Het Annabos is ook bekend om de dotterbloem. Die groeien op plekken waar in de winter ijzerrijk grondwater uitteedt, vooral langs beekjes. Wij willen met de herinrichting van de gronden in het Annabos ervoor zorgen dat ook de dotterbloemgraslanden daar op termijn weer beter tot ontwikkeling komen."

Henny Brinkhof
Ketelwald BV

**Het Annabos in Uden is een van de mooiste
wijstgebieden in Europa.**

Wijst is ijzerrijk grondwater dat omhoogkomt als gevolg van de Peelrandbreuk. Het Annabos is een van de weinige plekken waar dit verschijnsel nog aan de oppervlakte komt en niet is weggeploegd of gedraineerd.

Met succes natuur maken

De familie Van Lanschot, eigenaar van het landgoed Zwijnsbergen, heeft een landbouwperceel van circa drie hectare aangekocht en het perceel omgevormd tot natuur.

Wat leverde het op?

- versterking landachappelijke kwaliteit;
- interessanter voor wandelaars;
- extensieve begrazing;
- verbeterd watersysteem;
- behoud van de aanwezige poel;
- terugkeer van de boomkikker en de das.

"Met dit project laten we zien dat ook particulieren met succes natuur kunnen maken en beheren. Met ook een gezond financieel perspectief."

Jan van Lanschot
eigenaar Landgoed Zwijsbergen

Kinderen planten nieuwe bomen

In 2017 wonnen Christian en Marieke Rovers de pilot 'Natuurlijk Ondernemen' van het Groen Ontwikkelfonds Brabant. In samenwerking met ZLTO dienden zij een innovatief plan in om voormalige bouwlanden om te zetten in bloem- en kruidenrijk grasland.

Dankzij de prijsvraag kreeg het echtpaar Rovers een aaneengesloten stuk grond in beheer, dat vervolgens is omgezet naar natuurgrond. Zo is een robuust en duurzaam natuurgebied van ongeveer 6 hectare ontstaan. Voor de eigen percelen (2,8 ha) die zij in dit plan hebben ingebracht, hebben Christian en Mieke Rovers subsidie van Groen Ontwikkelfonds Brabant ontvangen.

Bij de uitvoering van de plannen zijn ook de leerlingen van basisschool Sint Jozef uit Nederwetten betrokken. Zij hebben de nieuwe houtwal aangeplant – en daarmee het gebied toegankelijker gemaakt voor natuurliefhebbers. In totaal zijn ruim 250 bomen (zomereiken, ruwe berken, lijsterbessen, elsen en meidoorns) geplant.

“Het is prachtig dat we dit samen met basisschoolleerlingen kunnen doen in het kader van hun boomfeestdag.”

Christian Rovers

Gemeenten tonen natuurambities

Steeds meer Brabantse gemeenten zien de kansen én het belang van de aanleg van nieuwe natuur. In 2018 en 2019 dienden veel Brabantse gemeenten plannen in voor de aanleg van tientallen hectares nieuwe natuur en tientallen kilometers aan ecologische verbindingzones.

Ontsnippering in Bladel

Gemeente Bladel heeft, verdeeld over twee van haar percelen, 1,8 hectare aan nieuw bos geplant. Ten zuiden van Hoogeloon is aan de Burgemeester Van Woenseldreef een landbouwperceel van 1,2 hectare ingericht als vochtig bos. Ten oosten van de Horstenbleek is op een voormalig grasland eveneens een nieuw bos (0,6 hectare) aangelegd. Door de aanleg van de nieuwe natuur wordt het Natuurnetwerk Brabant robuuster en het Brabantse landschap verder ontsnipperd.

Kleinschaligheid terug in Mill

In samenwerking met gemeente Mill en St. Hubert en met financiële ondersteuning van Groen Ontwikkelfonds Brabant heeft Brabants Landschap ruim 10 hectare grond in het natuurgebied Tongelaar ingericht als natuur. De voor dit gebied kenmerkende kleinschaligheid van het landschap is teruggebracht, waardoor nu meer landschappelijke variatie is ontstaan. Om wandelaars op Tongelaar te kunnen laten genieten van de nieuwe natuur is aan de Vaardijk een wandelpad aangelegd. De zomereiken aan de beide zijden van het wandelpad geven het toekomstige landschap rond kasteel Tongelaar weer statuur.

"Mijn tip voor collega-gemeentebestuurders? Zoek de samenwerking. Probeer al in een vroegtijdig stadium draagvlak voor jouw ideeën te krijgen. En maak het niet te ingewikkeld. Soms kun je, samen met bijvoorbeeld het onderwijs, dorpsraden of particuliere grondeigenaren, ook mooie kleinschalige projecten opstarten."

Harry van Rooijen
gemeente Meierijstad

Vochtig bos

Vochtige bossen behoren tot de soortenrijkste en meest bedreigde (verdroging, verzuring, bemesting) bossen van Nederland. Ze drogen in de zomer zelden sterk uit, maar zijn ook niet langdurig nat. De Geelders in Sint Oedenrode is een voorbeeld van een goed ontwikkeld vochtig bos. Op initiatief van Ger van den Oetelaar zijn op een voormalige weide van ruim anderhalve hectare bomen geplant en is een open moerasbos ontstaan.

“Het aanplanten van bomen was nodig om de achteruitgang van natuurwaarden in de omgeving te stoppen en de grote natuurpotentie van het gebied te kunnen ontwikkelen.”

Ger van den Oetelaar

Natuur schept kansen

Steeds meer gemeenten ontwikkelen zelf natuur. Meer natuur is niet alleen gunstig voor planten en dieren, maar zorgt ook voor een prettig woon- en leefklimaat, met positieve effecten op de gezondheid. Natuur schept kansen voor recreatie, bevordert de reductie van CO2 en vormt een buffer tegen klimaatverandering.

"In 2016 heeft Breda samen met Den Bosch, Eindhoven, Helmond en Tilburg een bod bij de provincie Noord-Brabant en het Groen Ontwikkelfonds Brabant neergelegd. Voor Breda was dat 144 hectare nieuwe natuur in Breda om de stad groener en duurzamer te krijgen. Ambitieuus, maar we zijn anno 2020 al bijna klaar met de realisatie!"

Paul de Beer
wethouder gemeente Breda

Revolving fund voor natuur- ontwikkeling

"De financiën die vrijkomen door afwaardering via het Groen Ontwikkelfonds Brabant worden door VEEN benut voor het aankopen van nieuwe gronden. Daardoor ontstaat er een revolving fund."

Piet Blankers
secretaris stichting VEEN

De stichting VEEN* koopt landbouwgronden op die direct aan bestaande Peelreservaten (zoals Deurnese Peel en Mariapeel) grenzen.

HOE BEHEERT VEEN DE GRONDEN?

1. Vernatting

herstel van hoogveen door sloten af te dammen en stuwen te plaatsen;

2. Verschraling

bloemrijke graslanden door minstens eenmaal per jaar te hooien;

3. Verruiging

door het raster een paar meter terug te plaatsen verruigt de perceelrand.

VEEN WERKT SAMEN MET AGRARIËRS hoe?

- grond blijft in agrarisch gebruik, maar wel natuurvriendelijk;
- gronden toegankelijk voor publiek (struinp pad, vogelkijkhut en informatie over Peelmoeras).

RESULTATEN:

- economische impuls voor regio door ecotoerisme;
- vergroten betrokkenheid inwoners;
- meer natuurvriendelijke landbouw.

Das is terug in Dommel- beemden

Brabants Landschap heeft waardevolle nieuwe natuur aangelegd in de Dommelbeemden tussen Boxtel en St. Michielsgestel. De Hogert is ingericht als kruiden- en faunarijk grasland, met de ambitie om hier op termijn een vochtig bloemrijk grasland te ontwikkelen. Hiervoor moeten nog hydrologische maatregelen worden genomen. De afwisseling van kortere en lange vegetatie, ruigere rietdelen langs de randen en meer open plekken zijn aantrekkelijk voor diersoorten zoals de sprinkhaanzanger, libellen als de bruine korenbout, weidebeekjuffer en een dagvlinder als het oranjetipje.

De das, die weer in gebied voorkomt, kan het nieuwe grasland gebruiken om te foerageren en mogelijk kan een kleine marterachtige als de hermelijn, in de ruige randen, zijn prooiën vangen.

Ecologische verbindingen

Ecologische verbindingzones zijn een belangrijke bouwsteen van het Natuurnetwerk Brabant. Door groene verbindingen te leggen tussen de natuurgebieden zorgen zij ervoor dat dieren en planten niet geïsoleerd raken.

Als dieren en planten geen uitwisseling hebben met dieren en planten in andere gebieden lopen zij het risico om uit te sterven. De ecologische verbindingzones gaan versnippering van de Brabantse natuur tegen doordat zij natuurgebieden verbinden. Ze functioneren als trekroutes en als (tijdelijk) leef- en voortplantingsgebied voor dieren en planten.

De ecologische verbindingzones zijn er niet alleen voor planten en dieren, maar maken het landschap ook afwisselender en aantrekkelijker voor de mens. Vaak gaat de aanleg van natuur samen met de uitbreiding van wandel- en fietsroutes.

Een voorbeeld van een Ecologische Verbindingszone is Oud Dintel in de gemeente Moerdijk.

Dankzij een bijdrage van Groen Ontwikkelfonds Brabant heeft de gemeente Moerdijk de mogelijkheden gekregen om extra grond aan te kopen. Daardoor kan de ecologische verbindingzone Oud Dintel worden verbreed, met als positief gevolg dat ook meer nieuwe natuur wordt aangelegd.

"Het is óók aan de steun van Groen Ontwikkelfonds Brabant te danken dat Oud Dintel een EVZ met een plus wordt. Zeg maar gerust: een hele dikke plus."

Désirée Brummans
wethouder gemeente Moerdijk

*Natuur
krijgt ruimte*

Op landgoed Zwanenburg in Heeswijk-Dinther krijgt de natuur de ruimte. De eigenaar van het landgoed, Eugène van Bouwdijk Bastiaanse, heeft voormalige landbouwgronden de bestemming 'natuur' gegeven. Daar waar eerder gras en mais stond en pony's graasden, groeit straks een kruidenrijk mengsel.

"Nieuw is onder andere het hekwerk dat geplaatst is om de begrazing in het deel met 'beekbegeleidende natuur' beter te kunnen sturen. Daarnaast is ook het beheer van het landgoed aangepast. Zo wordt er gefaseerd, in tijd en ruimte, gemaaid en wordt de begrazing minder intensief."

Eugène van Bouwdijk Bastiaanse, eigenaar landgoed Zwanenburg

Lunchwandelen langs Raamsloop

De Raamsloop vormt de verbinding tussen de natuurgebieden Kempenland-West en Kroonvensche Heide. In de derde en laatste fase van de aanleg van de ecologische verbindingszone lag de focus op het herstellen en versterken van de groene infrastructuur tussen de bedrijventerreinen De Kleine Hoeven in Reusel-De Mierden en De Sleutel in Bladel.

Met de aanplant van bomen, de aanleg van poelen en struweel en het inzaaien van bloemrijk grasland wordt de biodiversiteit in de groenzone aan de zuidzijde van bedrijventerrein De Sleutel vergroot. Het terrein wordt daarmee ook aantrekkelijk gemaakt voor lunchwandelingen van medewerkers van de bedrijven die op De Sleutel gevestigd zijn.

Samen werken aan natuur

Het UNESCO-gebied Maasheggen, tussen Cuijk en Maashees, is niet alleen het oudste cultuurlandschap van Nederland, het is ook het meest omvangrijke heggegebied van ons land. In de Maasheggen werken organisaties en ondernemers intensief samen aan de verdere, duurzame ontwikkeling van het gebied. Doel is om nieuwe, robuuste groene verbindingen te realiseren.

Zoals in de Vortumse en Groeningse Bergjes, waar ruim 18 hectare grond is ingericht als kruiden- en faunairijk grasland. Een ander voorbeeld is het Cultuurhistorisch Monument Maasheggen. Het gebied is aangekocht, met de bedoeling om het op een natuurlijke wijze in te richten met hagen en graskruiden.

Kruidenrijk grasland is van groot belang voor de biodiversiteit. Bloeiende kruiden trekken insecten aan die fungeren als voedselbron van diverse vogelsoorten die in struweel of in bomen broeden. Vlinders hebben baat bij de beschikbare nectar en ook kleine zoogdieren profiteren van het ruime insectenaanbod.

Marius Grutters van Stichting Landschapsbeheer Boxmeer (op de foto links) heeft in de afgelopen jaren al vele kilometers maasheggen aangelegd, onderhouden en gerestaureerd. Met zijn plan om op maar liefst 10 hectare grond nieuwe natuur te realiseren door er onder meer heggen te planten en akkers en poelen aan te leggen won hij in februari 2019 de prijsvraag Natuur in Eigen Hand. *“Een groots, maar realiseerbaar plan, dat getuigt van ongekend grote betrokkenheid”, oordeelde de jury. “De prijs is een beloning voor de inspanningen van Marius en een aanmoediging om zijn droom te realiseren.”*

© Eva Hopstaken

Een waar vogel- paradijs

Niet ver van Tilburg ligt Landgoed Huis ter Heide. Een veelzijdig gebied met bos, heide, vennen en kruidenrijke akkers én een waar vogelparadijs. In het bos leven onder meer de groene specht, buizerds en sperwers.

Midden in het begrazingsgebied 'Lobelia' ligt een perceel van bijna 2 hectare. Het perceel, eigendom van Natuurmonumenten, maakt deel uit van een omrasterd grasland dat in agrarisch gebruik is en waar tot voor kort paarden liepen. Tegen de tijd dat de nieuw aangeplante bomen groot genoeg zijn (20 tot 30 jaar) wordt dit perceel onderdeel van jaarrond begraasd natuurgebied.

ONDERNEMEND NATUURNETWERK BRABANT

Wilt u meer weten over hoe u ook Ondernemend Natuurnetwerk (natuurontwikkeling in combinatie met een economisch verdienmodel) kunt realiseren? Vraag dan bij ons de Inspiratiegids Natuur en Ondernemen op of kijk op www.groenontwikkelfondsbrabant.nl/inspiratie.

Veel initiatiefnemers worstelen met de financiering van hun plannen. Tip: kijk voor financieringsmogelijkheden ook eens op de website van Nationaal Groenfonds: www.nationaalgroenfonds.nl

HEEFT U IDEEËN VOOR NIEUWE NATUUR?

...EN U WILT ZE REALISEREN?

Groen Ontwikkelfonds Brabant helpt graag!
Met geld, grond en kennis.

Kijk voor meer informatie op

www.groenontwikkelfondsbrabant.nl

of neem voor advies contact op met een van de adviseurs
van Werkeenheden Natuurnetwerk Brabant

telefoon 06 18 30 30 65

Mailen kan ook: werkeenhedennatuurnetwerk@brabant.nl

WAT DOET GROEN ONTWIKKELFONDS BRABANT?

Groen Ontwikkelfonds Brabant heeft de opdracht én de ambitie om voor 2027 in totaal 10.000 hectare nieuwe natuur te realiseren en zo een aaneensluitend en robuust natuurnetwerk in Brabant te realiseren.

Wij nodigen ondernemers, organisaties, particulieren en overheden uit om samen met ons plannen te maken voor de aanleg van nieuwe natuur.

ONZE PARTNERS

Wij werken samen met onder meer:

Provincie Noord-Brabant

Groen Ontwikkelfonds BV is opgericht door provincie Noord-Brabant. De provincie is enig aandeelhouder.

Gemeente Breda

Natuurmonumenten

GEMEENTE TILBURG

natuur dichtbij huis

Brabants Landschap

staatsbosbeheer

EINDHOVEN

